

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: Әлеуметтану және саясаттану

Пән коды: AS 1109

ББ атауы және шифры: 6B10118- «Медициналық – профилактикалық іс»

Оқу сағаты/кредит көлемі: 120 /4

Оқу курсы мен семестрі: 1/2

Тәжірибелік сабактар: 32 сағат

Шымкент, 2024 жыл

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар

39/11-
40 беттін 2 беті

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Әлеуметтану және саясаттану»
пәннің жұмыс оку бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде
талқыланды

Хаттама № 11 «10 06 2024 ж.

Кафедра менгерушісі:

Ш.А. Аширов

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 3 беті

№1 Сабак

1. Тақырыбы: Әлеуметтану: ғылымға кіріспе және басты ұғымдарды тұжырымдау
 Әлеуметтанулық теориялардың даму кезеңдерін талдау. Әлеуметтанулық зерттеуді ұйымдастыру және откізу.

2. Мақсаты: білім алушыларды қоғам туралы ғылым ретінде әлеуметтану түсінігімен, әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- әлеуметтану пәнінің, қызыметтін, міндеттерін, құрылымын түсіндіру;
- макро,-микроәлеуметтану туралы түсіндіру;
- әлеуметтанудың заңдары мен категорияларын қалыптастыру;
- әлеуметтану ғылымының негізгі даму кезеңдерін түсіндіру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлеуметтануға кіріспе. Индивид және қоғам.
2. Әлеуметтік қарым-қатынастар мен әлеуметтік институттар.
3. Әлеуметтанулық теория. Макро- және микро-денгейлер.
4. Жеке мектептер мен бағыттардың дамуы (О. Конт, Э. Дюркгейм, Г. Спенсер).
5. Ақпаратты жинау әдістері
6. Сапалық және сандық әдістері

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Ауызша сұрау

1 тапсырма. Кім туралы немесе не туралы айтылып отырғанын ойланып көр және жауабын бер.

- Бұл ғылым бақылау әдісімен артта қалған тайпалардың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын зерттейді: _____
- Бұл қоғамдық ғылым шектеулі ресурстарды өндіру, бөлу және тұтынуды зерттейді: _____
- Бұл әлеуметтану ғылымына туыстық адамдардың билікті қалай алып, қалай пайдаланатынын және бұл биліктің қоғамда қалай бөлінетінін зерттейді: _____
- Бұл ғылым адамның жеке мінез-құлқы мен ішкі әлемін зерттейді : _____
- Бұл ғылым халықты, атап айтқанда, туу, өлім және көші-кон проблемаларын зерттейді: _____

2 тапсырма. Жалпы мағынада біз фактілерді төмөндейді бөлеміз:

- a) биологиялық (ұйқы, тамақ, тынысалу);
- b) психологиялық (махаббат, жеккөру, ләззат);
- v) әлеуметтік. Әлеуметтік фактілердің 4-5 мысалын көлтіріңіз.

3 тапсырма. Белгілі бір фактіні, оқиғаны немесе құбылысты әртүрлі көзқараспен психологиялық, экономикалық, тарихи, социологиялық түрғыдан талдауға болады. Бұл факт: төрт адамнан тұратын отбасы (күйеуі, әйелі, 7 жасар ұлы және 12 жасар қызы) қала сыртындағы пансионата демалады. Бұл фактіге әртүрлі ғылым өкілдерін не қызықтыра алар еді және олар қандай мәселелерді зерттей бастады?

Психолог.....

Экономист....

Социолог.....

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Пікірталас/чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караптаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.

<p style="text-align: center;">ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p style="font-size: small;">SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттің 4 беті

3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР деңсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГІОУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Қоғамдық практикалық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 488 б. с

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p> <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>39/11- 40 беттін 5 беті</p>
<p>Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы</p> <p>Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	

11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : окулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : окулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Әлеуметтану ғылым ретінде нені зерттейді?
2. Әлеуметтану категорияларына, заңдарына және әдістеріне не жатады?
3. Социологиялық білім құрылымына не жатады?
4. Әлеуметтану дамуының қазіргі кезеңін (XIX-XX ғ.ғ.) сипаттаңыз.

№2 сабак

1. **Тақырыбы:** Қазіргі қоғамдағы тенденциялар мен тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемалар. Қазіргі қоғамдағы тенденциялар мен тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемалар.
2. **Мақсаты:** білім алушылар әлеуметтену мен социологияның тенденцияларын, межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемалардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды қоғам, тенденциялар мен тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру;
- әлеуметтену мен социологияның тенденцияларынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру;
- әлеуметтенудің негізгі кезеңдерімен шыққан социологиялық проблемаларын менгеру;
- отбасы типологиясы, оның әлеуметтік қызметтері мен әлеуметтанулық перспективаларын менгеру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қоғам, тенденциялар мен тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру.
2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру.
3. Әлеуметтік стратификация теорияларына қысқаша шолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Қолденең және тік мобильділік.
4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т. Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.
5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық. Отбасының әлеуметтік қызметтері.
6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының алльтернативті формалары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 4 шағын топка бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Қоғам, тенденциялар мен тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру.
2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған тенденциялардың межедорийдегі қарастыруынан шыққан социологиялық проблемаларын менгеру.

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттің 6 беті

3. Әлеуметтік стратификация теорияларынақысқашашолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Қолденен және тік мобильділік.

4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т. Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.

5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туыскандық. Отбасының әлеуметтік қызметтері.

6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының алътернативті формалары.

1. Жағдаяттық тапсырма:

Кәсіпорында қоптеген мамандар шылым шегеді. Үзіліс "перекур" жасау үшін құрылыштар ауласында арнайы бөлінген орынға бүкіл гимарат арқылы өту қажет. Бұл аудыс 6-дан 8 минутқа дейін уақытты алады. Темекі шегудің орташа процесі шамамен 7 минутты құрайды. Өз жұмыс орнына оралу үшін тағы 6-дан 8 минутқа дейін уақыт қажет. Кәсіпорында темекі шегу проблемасын шешу үшін маман Петр Смирновқа ұйым басшысы "еңбек өнімділігін арттыру" тақырыбы бойынша әлеуметтік зерттеу жүргізуге тапсырма берді, ол темекі шегу процедуrasesы үшін уақыт мөлшерін азайту үшін (темекі шегуге тыйым салу мүмкін емес) және маманның жұмыс орнында болу уақытын арттыру үшін қажет. "Әлеуметтік зерттеу әдіснамасы" дәрісінің материалдарын негізге ала отырып, жағдай әлеуметтік зерттеудің түрлері мен типтері (сауалнама, анкета жасау, бақылау және т.б.) негізінде шешіледі. Зерттеу жүргізу жоспарын құрастырыныз, зерттеу жұмысының мақсаттарымен, мәселелерімен және қорытындыларымен зерттеу әдістерінің бір түріне мысал келтіріңіз.

2. Ұсынылған тақырыптардың кез келгеніне бір-бірінен сұхбат (интервью) алу:

1. Менің хоббиім қандай және оған қалай уақыт табамын?
2. Сіздің ойыңызша, отбасындағы ер адамның рөлі қандай?
3. Сіздің ойыңызша, отбасындағы әйелдің рөлі қандай?
4. Сіздің некеге тұрудың себептері қандай?
5. Мен жақсы көрмейтін пәндер бойынша білімге қалай қол жеткіземін?
6. Сізде ерік күші бар ма?
7. Емтиханға қалай дайындаламын?

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауга арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Орtega; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 7 беті

9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училишелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Қошбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Үлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқынбаева С.М., Қаратсаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжікіева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 8 беті

4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>

5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. "Әлеуметтік теңсіздік" ұғымын қалай анықтауға болады?
2. "Әлеуметтік стратификация" ұғымының қандай анықтамалары бар?
3. Қандай қоғам және отбасылық қатынастарының және мәселелерін білесіз?
4. Әлеуметтанулық гендерлік теориясын қалай анықтайсыз?
5. Неке және отбасы ұғымдарын қалай анықтайсыз?
6. Қандай отбасылық некелік қатынастар түрлерін және формаларын білесіз?

№3 сабак

1. Такырыбы: Девианттылық және қылмыскерліктің әлеуметтанулық құрылымдары

2. Мақсаты: білім алушылар әлеуметтену түсінігі, отбасы типологиясы, қызметтері мен әлеуметтанулық перспективаларын, девиация және деликвенттілік, аномия және қылмыс ұғымын мәнгеруи тиіс.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды девиация және деликвенттілік ұғымының негізгі түсініктерімен таныстыру;
- девиация туралы теориялық бағыттарға қысқаша шолу жасау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Девиация мен әлеуметтік бақылау. Девиация туралы теориялық бағыттарды қысқаша шолу (әлеуметтанулық, биологиялық, психологиялық, экономикалық, мәдениеттанулық).
2. Аномия мен қоғам. Деликвенттілік және қылмыс.
3. Төтенше жағдай орын алғанына байланысты оқшаулау отбасындағы қарым-қатынасқа әсері.

5. Пәннің соңы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Тақырыптық пікірталас

Тапсырмалар:

№1 тапсырма.

1920 жылы Үндістанда қасқырмен тәрбиеленген екі қыз табылды. Балалар шығарған жалғыз дыбыс қаттывой болды. Олар ешқашан күлмеді, от алдында қорқыныш сезінді және күн сәүлесін жақсы көрmedі. Сонымен қатар, қыздар қараңғыда жақсы көріп, төртаяқпен қозғала алды, ал еттің ісі 70 метр қашықтықта сезілді.

Бірнеше жыл бойы адам қоғамында тұрып, балалар тек қарапайым адами дағдыларды мәнгеріп, үлкен қыз 30-ға жуық сөз жаттады. Оқшаулауда қалған және аман қалған балалардың тағдыры не туралы күәландырады деп ойланыз. Әлеуметтендіруді түсіну үшін бұл балаларды зерттеу тәжіриbesі қандай маңызды?

№2 тапсырма.

Лановтар отбасы 4 адамнан тұрады, әкесі-Артем Ланов, анасы-Наталья Ланова, ұлы-Никита, 10 жаста, қызы-Настя 7 жаста. Осы жылы Настя жалпы білім беретін мектептің бірінші сыныбына барады. Окушылар қоғамына тез және практикалық бейімделу үшін ата-аналар Настваны оку орнынан ұлын алған кезде мектепке алып келді. Олар баланың мектеп қабыргасында болу кезеңі баланы қоршаған ортаға дағдыландыруға, жаңа әсерлерден қорықпауға көмектеседі деп ойлады.

Пайда болған жағдайды талдай отырып, әлеуметтік институттардың қызметін, қызының жаңа жағдайларға төзірек әлеуметтену мүмкіндігін анықтаңыз. Өз жағдайыңызды ұсыныңыз немесе қызыныңызды әлеуметтендірудің басқа тәсілдеріне (құндылықтардың өзгеруі, отбасы функциялары және т.б.) болжам жасаңыз.

№3 тапсырма.

Қазан қаласы аудандарының бірінің әлеуметтік қорғау бөліміне өз көршілеріне қатысты шаралар қабылдауды өтінген үй тұрғындары өтініш білдірді. Уш баласы бар ерлі – зайнұптылар (екеуі-кәмелеткетолмағандар) ішімдік іshedі, жұмыссыз болып табылады. Үлкен 18 жасар қызын тапқан ақшаны ата-аналар алады. Сонымен қатар, ол әкесі тарапынан физикалық және психикалық зорлық-зомбылықты бастан кешеді.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттің 9 беті

- Негізгі проблеманы және ілеспе әлеуметтік мәселелерді анықтаңыз.
- Бұл жағдайда әлеуметтік жұмыс маманының қолданылатын заңнамалық базасы.
- Осы мәселені шешуге қандай мекемелер қатыстырылуы тиіс?
- Отбасына әлеуметтік қызмет маманының көмек көрсету өз нұсқауларының ұсынының.

№4 тапсырма

14 жасар жасөспірім бейәлеуметтік өмір салтын ұстанады – оқымайды, жұмыс істемейді, ішімдік іshedі, көршілеріне кедергі келтіреді. Оның анасы да ішімдік іshedі, жұмыс істемейді, ұлының тәрбиесімен айналыспайды.

- Отбасының негізгі мәселелерін анықтаңыз.
- Бұл жағдайда проблеманы шешу үшін әлеуметтік жұмыс мануїпайдаланатын заңнамалық база.
- Қандай мекемелер проблемаларды шешуге көмектесады?
- Қандай мамандар қатыстырылуы тиіс?

№5 тапсырма

Түсініктер мен олардың анықтамалары арасындағы сәйкестікті көрсетіңіз.

А) отбасы; Б) полигамия; в) эгалитарлық отбасы; г) неке; д) матриархаттық отбасы; е) экзогамдық неке; ж) патриархаттық отбасы; з) моногамия; и) эндогамдық неке; к) нуклеарлық отбасы; л) полиандрия; м) полигиния.

Анықтамалар:

- біржынысты серіктес пен екінші жынысты бірнеше серіктес арасындағы ерлі-зайыптылар одағы;
- бір сынып, әлеуметтік топ немесе каста, бірсенім және т. б. өкілдерінің арасындағы ерлі-зайыптылар одағының құрылудың сипатталатын неке; ;
- бір әйел мен бірнеше ер арасындағы неке;
- тұрмыс ортақтығын және балаларды әлеуметтендіру үшін жауапкершілікті көздейтін адамдардың некеге, қантуысына немесе бала асырап алуға негізделген ортақтығы;
- бір ереккен пен бір әйеларасындағы ерлі-зайыптылар одағы; ресми нормалар мен реттелетін ерлі-зайыптылар арасындағы қатынастар жиынтығы;
- бір адам мен бірнеше әйел арасындағы неке;
- әйелі/анасы көшбасшы рөл атқаратын отбасы;
- ата-аналар мен олардың балаларынан тұратын отбасы;
- ерлі-зайыптылардың бірдей құқықтары мен міндеттері тен әріненін отбасы;
- күйеуі/әкесі көшбасшы рөл атқаратын отбасы;
- серіктестердің таңдау қоғамның араласуынсыз жүзеге асырылатын неке.

6. Пәнди ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бағылау түрлері (тестілеу, ситуациялық жағдайларды талду және т.б.): Такырыптық пікірталас /чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

- Әлеуметтану: оку құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караганова. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
- Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
- Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сактау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
- Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
- Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Орtega; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
- Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 10 беті

8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
- 10.Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
- 11.Смитт Энтони Д. Үлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
- 12.Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратайева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 11 беті

2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық окулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степницики, Д. Әлеуметтану теориясы: Окулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Девиантты мінез-құлықтың қандай теорияларын білесіз?
2. Девиантты мінез-құлықтың алдын алудың қандай шараларын білесіз?

№ 4 сабак

- 1. Тақырыбы: Дін феномені: мәдени және әлеуметтанулық перспектива. Қоғамдағы этникалық топтар: әлеуметтанулық зерттеулер. Әлеуметтанулық дискурстағы білім беру.**
- 2. Мақсаты:** білім алушылардың понятия «дін», «мәдениет» және өркениет ұғымдарын, этнос, халық, ұлт, ұлттық бірегейлік негізгі ұғымдарын менгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды «дін», «мәдениет», «құндылықтар», дәстүрлер мен ғұрыптар ұғымдарымен таныстыру,
- әлеуметтік тенденциялардың қалыптастыру,
- мәдениет элементтерімен таныстыру,
- әлеуметтік-этникалық қауымдастықтар турауды түсінік беру;
- ұлттық бірегейліктің түсінік қалыптастыру;
- этникаралық және конфессияаралық көлісім мәнін түсіндіру.

4. Такырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дін: негізгі түсініктер. Дінді әлеуметтанулық талдау. Дін және әлеуметтік тенденциялар.
2. Мәдениет элементтері. Мәдениет және өркениет: ұғымдардың мазмұны мен ара-қатынасы. Мәдениет әлеуметтануы. Құндылықтар, дәстүрлер мен ғұрыптар. Ұлттық бірегейлік пен мәдениет.
3. Әлеуметтік-этникалық қауымдастықтар. Этнос, халық, ұлт. Этникалық бірегейлік.
4. Ұлттық бірегейлік. Ұлт-мемлекет. Этникалық топтар мен олардың өзара тіршілік етуі.
5. Этникалық мұдделер мен этникаралық қарым-қатынас. Этникаралық және конфессияаралық көлісім. Қазақстан халқы Ассамблеясы. Қоғамды этноәлеуметтанулық зерттеу.
6. Жаһандық перспективада білім беру. Білім беру әлеуметтік институт ретінде. Ресми білім беру функциялары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Пікірталас

Тапсырмалар:

- 1.Әйел сектага барады және құйеуінің жағымсыз қарым-қатынасына қарамастан, кәмелетке толмаган баланы апарады. Баланың өзі оған қызықсыз екенін бірнеше рет айтқан. Бірақ әйелі оның анасы ретінде өзі білетінін айтады. Құйеуі көмек сұрады. Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маманның әрекеті қандай?

2. Карточкалар:

№1 нұсқа

Сұрақ: Дін және әлеуметтік тенденциялар.

№2 нұсқа

Сұрақ: Мәдениет элементтері.

№3 нұсқа

Сұрақ: Құндылықтар, дәстүрлер мен әдеб-ғұрыптар

№4 нұсқа

Сұрақ: Әлеуметтік-этникалық бірлестіктер

№5 нұсқа

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 12 беті

Сұрақ: Этнос, халық, ұлт

№6 нұсқа

Сұрақ: Қазақстан халқы Ассамблеясы

6 Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Пікірталас / Тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау

13. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оку құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карагаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оку құралы). 1,2-том: оку құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. үн. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 13 беті

8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Ресми білім берудің қандай қызметтерін білесіз?
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективаларын қалай анықтайсыз?
3. Масс-медиа цифровизация ұғымдарын қалай түсіндіресіз?
4. Масс-медиа қандай қызметтерін білесіз?

№ 5 сабак

1. Тақырыбы: Цифрлық технологиялар мен әлеуметтік өзара әрекет.
2. Мақсаты: білім алушылардың білім беру саласында қолданылатын цифрлық технологиялардың рөлін түсінуі.

3. Оқыту міндеттері:

- білім берудің сандық технологияның сапалы әдістерін зерттеуде социологиялық тәсілді қолдану;
- әлеуметтік өзара әрекеттесу туралы түсінік қалыптастыру;
- білім беру саласындағы құлдықтың/теңсіздіктің маңыздылығын түсіндіру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Білім: әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар. Білімнің қол жетімділігі, мәдени капитал және тенсіздік.
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары. Білім және білімге табыну.
3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.
4. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қимыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық тенсіздік. Бұқаралық ақпарат күралдарының түрлері. Медиа жаһандану.
5. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 14 беті

6. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

5. Пәннің соғыбы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:
Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.
2. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қымыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдарының түрлері. Медиа жаһандану.
3. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.
4. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Шағын топпен жұмыс / Тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караганова. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училишелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет.
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Каз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училишелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 15 беті

4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Қоғасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

1. 8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Білім беру саласындағы әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар категориялары қалай әсер етеді?
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары қандай?
3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық аппарат және бұқаралық коммуникация. Функциялары масса медиа.

№ 6 сабак

1. Тақырыбы: Жаһандық экономика және еңбек болінісі: әлеуметтанулық талдау.
2. Максаты: білім алушылардың тарихи перспективадағы экономикалық дамудың ролін түсіну.

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 16 беті

3. Оқыту міндеттері:

- жаһандық экономиканың негізгі бағыттары мен еңбек бөлінісіні туралы түсініктер калыптастыру;
- еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымын түсіндіру;
- экономиканың негізгі секторларымен таныстыру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тарихи перспективадағы экономикалық даму.
2. Еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымы..
3. Қазақстан жаһандық әлеуметтік-экономикалық жүйеде.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта корғау тапсырмасын алады:

1. Тарихи перспективадағы экономикалық даму. Еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымы.
2. Жаһандық қоғамда еңбек рөлінің өзгеруі. Еңбектің жаһандық бөлінісі.
3. Қазақстан жаһандық әлеуметтік-экономикалық жүйеде. Рационалдылық мәдениеті.
4. Прагматизм мен жоспарлау.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Шағын топпен жұмыс / Тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау

7.Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оку құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР деңсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Каз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оку құралы). 1,2-том: оку құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Карасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 17 беті

3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Қошбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Экономиканың қоғам дамуындағы рөлі қандай?
2. КР-да жұмысбастылық құрылымы қандай?
3. Еңбектің жаһандық бөлінісі дегеніміз не?

№ 7 сабак

1. **Тақырыбы: Қоғамдық қозғалыстар, наразылық және адамдардың ойлауы: қазіргі күйі.**
2. **Мақсаты: білім алушылардың жаңғыру және урбанизация, миграция түсініктерін менгеру.**
3. **Оқыту міндеттері:**

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 18 беті

- әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық ерекшеліктерін түсіндіру,
- жаңғыру және урбанизация, миграция туралы түсінік беру,
- қоғамдық қозғалыстардың қайнар көздерімен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жаңғыру және урбанизация. Әлеуметтік өзгерістердің бастаулары. Халық туралы заманауи зерттеулер.

2. Миграция. Жаһандық урбанизация. Ауылдық жердегі өмір.

3. Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлері. Қоғамдық қозғалыстарға әсер ететін микроязған макро-факторлар.

5. Пәннің соны ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Тақырыптық пікірталас

№1 нұсқа

Сұрақ: Жаңғыру және урбанизация.

№2 нұсқа

Сұрақ: Халық туралы заманауи зерттеулер.

№3 нұсқа

Сұрақ: Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлері.

№4 нұсқа

Сұрақ: Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективалары.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тақырыптық пікірталас / Ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оку құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оку құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оку құралы). 1,2-том: оку құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оку құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 19 беті

2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Жаңғыру және урбанизациядегеніміз не?
2. Әлеуметтік өзгерістердің бастауларын атаңыз.
3. Қоғамдық козғалыстардың бастаулары мен түрлерін анықтаңыз.
4. Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективаларын атаңыз.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 20 беті

№ 8 сабак

1. Тақырыбы: Маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттану. Қазақстандағы саяси ойдың даму тарихы

2. Мақсаты: білім алушылардың маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттанудың орнын менгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын қарастыру,
- саяси ғылымның негізгі қызыметтерін түсініру,

- Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезендері туралы түсінік беру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орны, саясаттанудың қалыптасуы мен дамуы, оның негізгі категориялары, саясаттанудың пәні мен объектісі.

2. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орны, саясаттанудың қалыптасуы мен дамуы, оның негізгі категориялары, саясаттанудың пәні мен объектісі.

3. Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезендері.

4. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары.

5. Пәннің соңғы ОН кол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 5 шағын топқа белінеді, олардың әрқайсысы келесі тақырыптар бойынша саясаттанудың негізгі өкілдерінің жұмыстары туралы баяндамалар дайындау тапсырмасын алады:

1. Н. Макиавелли (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
2. В. И. Ленин (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
3. Платон (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
4. Аристотель (негізгі еңбектері, негізгі идеялары))
5. Августин Аврелий (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
6. Фома Аквинский (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
7. Томас Гоббс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
8. Джон Локк (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
9. Жан-Жак Руссо (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
10. Карл Маркс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар).

Жағдаяттық тапсырмалар:

1. Шан Ян, ежелгі қытай ойшылы, легистер мектебінің негізін қалаушы, үлгілі басқарылатын мемлекетте көптеген жазалар мен марапаттар болуы керек екенін бірнеше рет атап өтті. "Сондықтан, Орта Патшалықта үстемдікке ұмтылған мемлекеттерде әр тогыз жазага бір марапат сәйкес келеді, ал бөлшектеуге тыым салынған мемлекеттерде әр тогыз марапат бір жазага сәйкес келеді". Сіздің ойыңызша, қай мемлекет тұрақты болады: жазалар көп жерде немесе марапаттар көп жерде? Бір жағынан марапаттар мен жазалардың, екінші жағынан мемлекеттің әл — ауқаты мен тұрақтылығының арасында қандай байланыс бар?

2. Ежелгі грек философи Сократ "патшалар мен билеушілер таяқ киген немесе оны таңдаған немесе жеребе немесе зорлық-зомбылық немесе алдау арқылы биілік алған емес, бірақ басқаруды білетіндер" деп мәлімдеді. Ежелгі саяси дәстүр бойынша қандай критерийлер басқаруды білетіндерді анықтады?

3. Қашан дос тырысты ауыткуы Сократ, үкім шығарылған өлімге саяхат побег из тюрьмы, ол бас тарту деген: "Мениң ойымша әрбір адам үшін міндетті бұлжытпай және мұлтікісі бағынуға зандар". Басқа дәуірде, басқа елде орыс саяси ойшылы Б. А. Кистяковский занға бағыну занды емес, полиция мемлекеттің сипаттайтынын айтты. Сіз қалай ойлайсыз: әрқашан және барлық зандарға бағыну керек пе?

Аргументирайте, өз көзқарасы бар.

4. Аристотель әділеттіліктің екі түрін ажыратады: тенденстіру және тарату әділдігі. Ол ерекшеленеді, бұл екі түрі әділдік? Аристотельдің пікірінше, қогамдағы тауарларды бөлу қандай принцип бойынша жүзеге асырылуы керек? Бұл тарату принципі бүгінде қаншалықты қолданылады?

5. Неліктен ежелгі ойшылдар Платон мен Аристотель демократияға Үкіметтің нысаны ретінде қарсы болды? Қалай түсіну, бекіту, Платон, бұл еркіндік құртады демократия, "демократия опъяняется еркіндік"?

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 21 беті

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Шағын топпен жұмыс/ тесттілеу, ауызша және жазбаша тапсырмалар орындау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караганова. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Каз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 22 беті

8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Эбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұраптар, тесттер, есептер және т.б.): сұраптар

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын сипаттандыз.
2. Саяси ойдаң қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері қандай?
3. Ежелгі дәуір ілімдеріндегі саясаттанудың элементтері (Конфуций, Платон, Аристотель) қандай?
4. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары қандай?
5. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары қандай?

№ 9 сабак

1. **Тақырыбы: Саясаттың табигаты: формасы, мазмұны, үдерісі. Қазақстан Республикасындағы саяси билік институттары**
2. **Мақсаты:** саясаттану мәнін, оның қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
3. **Оқыту міндеттері:**
  - білім алушыларды саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздерімен таныстыру.
  - қоғамдық өмір құрылымындағы саясат туралы түсінік қалыптастыру
  - саясат пен практиканың өзара байланысының мәнін түсіндіру
4. **Тақырыптың негізгі сұраптары:**
  1. Саясат түсінігі. Саясаттың әлеуметтік негіздері, саясаттың субъектілері мен объектілері.
  2. Саясат функциялары мен оның жіктелуі. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
  3. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттары. Қазақстан Республикасының қоғам модернизациясы кезеңіндегі саясаты
  4. Саяси биліктің мәні, оны анықтаудағы түрлі әдістер (бихевиористік, телеологиялық, жүйелік, релятивистік). Биліктің функциялары.
  5. Саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздері, қорлары. Биліктің деңгейлері. Билікті жүзеге асырудың түрлері мен әдістері.

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 23 беті

6. Саяси биліктің легитимділігі және оның көздері. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Тақырыптық пікірталас

1. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
2. Саясаттың әлеуметтік негіздері, саясаттың субъектілері мен объектілері.
3. Саясаттағы объективтілік пен субъективтілік, оның қоғам дамуындағы рөлі.
4. Саясаттың гумандық сипаты. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттары.
5. Қазақстан Республикасының қоғам модернизациясы кезеңіндегі саясаты.
6. Саяси биліктің легитимділігі және оның көздері.
7. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік. Негізгі институттар мен билік тиімділігінің критерийлері.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тақырыптық пікірталас/чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапатаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).

<p>ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 24 беті

5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияга кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттық этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратеева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұраптар, тесттер, есептер және т.б.): сұраптар

1. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі қандай?
2. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттарын атаңыз.
3. Саяси биліктің мәнінің анықтамасына қандай қозқарастар білесіз?
4. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік қандай?

№ 10 сабак

1. Тақырыбы: Басқарушы элита мен саяси көшбасшылық биліктің әлеуметтік субъектілері ретінде. Саяси жүйенің қызмет ету механизмі.
2. Мақсаты: саяси жүйенің мазмұны, құрылымы және элементтерін, саяси режимнің түсінігі мен типтерін ашу.

3. Қоқыту міндеттері:

- білім алушыларды саяси элитаның түсінігі, жіктелуімен таныстыру,
- ҚР-ның саяси элитасының қалыптасуының ерекшеліктерін түсіндіру,
- саяси көшбасшылық түсінігі мен табиғатын түсіндіру,
- білім алушыларды саяси жүйенің түсінігі, құрылымы мен элементтерімен таныстыру,

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 25 беті

- КР-ның саяси жүйесі туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси режимнің қызмет ету механизмін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Элиталардың негізгі теориялары: Г.Моска мен В.Паретоның элитаның классикалық теориялары, демократиялық элитизм (М.Вебер) мен элита плурализмі (Г.Лейпхарт, Р.Даль) концепциялары.
2. Саяси элита түсінігі. Қоғамға әсер ету көздері бойынша саяси элиталардың жіктелуі: (мұрагерлік, құндылықтық, биліктік, функционалдық), қалыптасу тәртібі бойынша (ашық және жабық). Қазақстан Республикасындағы саяси элиталардың қалыптасу ерекшеліктері.
3. Саяси көшбасшылық түсінігі мен табигаты, оның әлеуметтік функциялары. Саяси көшбасшылықтың қазіргі теориялары.
4. Саяси жүйе түсінігі Саяси жүйенің құрылымы мен элементтері. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі.

5. Пәннің соғы ӨН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Тақырыптық пікірталас

№1 пікірталас. Элита артықшылықтары: бұл әділ ме?

Көптеген елдерде саяси элитаның кейбір артықшылықтары бар. Олар VIP-адамдарды кейбір қызметтер мен материалдық игіліктермен қамтамасыз етуге қатысты. Олар үшін вокзалдарда арнайы құту залдары, поездар мен ұшақтарда жеке орындар, медициналық мекемелерде арнайы қызмет көрсету, автожолдарда ерекше қозғалыс тәртібі және т. б. құрылады.

Демократиялық қоғамда біреу үшін ерекшелік жасау әділетті ме? Артықшылықтарға "қарсы" және "қарсы емес"-ке қандай дәлелдер болуы мүмкін?

№2 пікірталас. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы құрес.

Проблеманы шешудің нұсқалары ретінде мыналар ұсынылуы мүмкін: бақылау мен жазалауды қатаңдату, жазаның бұлтартастығы, шенеуніктердің жалақысын арттыру (соның салдарынан өз орнын сақтауға мұдделілік), БАҚ бостандығы (шенеуніктер қызметінің ашықтығы, олардың өкілдіктері мен теріс пайдалану мүмкіндіктері), жеке секторды қүшету.

Топпен жұмыс: көшбасшы сапасы

Оқу тобы екі топқа бөлінеді. Міндет-бірлесіп талқылау барысында қазіргі көшбасшы ие болуы тиіс сипатты анықтау. Ватман парагын пайдалана отырып, білім алушылар басым тәртіппен сипаттың жеті сипатын жазып алуы тиіс. Әр топтың өкілі презентация өткізеді. Атқарылған жұмыстың нәтижелері тақтаға жазылады. Дайындық барысында "психологиялық көмек" көмекші материал ретінде төменде ұсынылған жеке тұлғаның мінез-құлқының әр түрлі сипаттарының жиынтығы түрінде қолданылуы мүмкін.

Тұлғаның сапасы. Аналитикалық ақыл. Белсенділік. Беделділік. Ұқыптылық. Бахвалиство. Риясыз. Ұмырасызыңдық. Қорқыншысызыңдық. Идеалдарға адалдық. Сыртқы тартымдылық. Шарм. Сенім. Өзін жоғары ұстану. Зейінділік. Сыпайылық. Волонтеризм. Әскери. Ақымақтық. Қорегендік. Алдын ала болжау сыйы. Әрекет қабілеттілігі. Демократизм. Ерлігі. Дипломатиялық. Сенімділік. Мейірімділік. Жақсылық білдіру. Қатыгездік. Интуиция. Саяси сезімділік. Бастамашылық. Өнертапқыштық. Мансаптық. Коммуникативтік. Конформизм. Құзыреттілік. Өтірікшілік. Кұлық. Батылдық. Даналық. Табандылық. Таңқаларлық. Оптимизм. Жауапкершілік. Міндеттілігі. Әдептілік. Принциптік. Жағымпаздық. Прагматизм. Ұқыптылық. Тұзу сөйлеу. Батылдық. Шыншылдық. Жанқиярлық. Өзін жоғары санау. Әділдік. Төзімділік. Теле және фотогендігі. Төзімділік. Қорқақтық. Табандылық. Қырысқытық. Байсалдылық. Іскерлердегі табыстылық. Жақсы есте сақтау. Кұлық. Харизматикалық. Адалдық. Адам сүйгіштік. Борыш сезімі. Әзіл сезімі. Өзімшілдік. Энтузиазм. Эрудиция. Энергияны. Цинизм. Мақсаткерлік.

6. Пәнді ӨН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тақырыптық пікірталас/ чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карагаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 26 беті

2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қары мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР деңсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық . - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 384 б. с
- 9.Нортхауз Питер. Қошбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық коры, 2020. - 560 б. с.

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 27 беті

10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси элитаның жіктелуі қандай?
2. ҚР-да саяси элитаның қалыптасуының ерекшеліктері қандай?
3. Саяси көшбасшылықтың әлеуметтік қызметтерін атаңыз.
4. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі қандай?

№ 11 сабак

1. **Тақырыбы:** Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның қалыптасуы. Қазіргі әлемдегі саяси режимдер және олардың мемлекеттің саяси жүйесімен байланысы.
2. **Мақсаты:** мемлекеттік құрылыш және басқару формалары мен азаматтық қоғамның мәні, құрылымы, сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлерін, функцияларының мазмұнын ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- мемлекеттің белгілері, құрылымы және функцияларымен таныстыру,
- азаматтық қоғамның мәні, құрылымы және функциялары туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси жүйенің мәні мен түрлерін түсіндіру;
- сайлау жүйелерінің мәні, түрлері және сайлау жүйелерінің қазіргі концепцияларымен білім алушыларды таныстыру,
- қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі туралы түсінік қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- 1.Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы
2. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.
- 3 Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.
4. Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.

5. Пәннің соңы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Ауызша сұрау

1. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің негізгі институты ретінде. Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 28 беті

2. Егеменді мемлекет Қазақстан Республикасының Конституциясы. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.
3. Азаматтық қоғам: мәні, құрылымы, функциялары. Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.
4. Саяси режим түсінігі мен түрлері Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.
5. Сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлері. Сайлау жүйелерінің қазіргі концепциялары.
6. Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі, оны жетілдірудің жолдары мен бағыттары. КР электоралдық үдерісті ерекшеліктері.

6 Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау /чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Караганда: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдыков, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жана буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 29 беті

5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Каз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұраптар, тесттер, есептер және т.б.): сұраптар

1. Мемлекеттің пайда болу теориялары қандай?
2. Мемлекеттік құрылымың және басқару формаларын атаңыз.
3. Азаматтық қоғамның мәні және функциялары қандай?
4. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі қандай?
5. Саяси режим түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
6. Сайлау жүйелерінің мәні мен негізгі түрлері қандай?

№ 12 сабак

1. Тақырыбы: Қазіргі сайлау жүйелері және олардың ерекшеліктері. Саяси партиялар және партиялық жүйелер, қоғамдық-саяси қозғалыстар және ұйымдар: қызмет ету ерекшеліктері
2. Мақсаты: Сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлерін, саяси партиялардың белгілері мен қызметтерін ашу.
3. Оқыту міндеттері:

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 30 беті

- сайлау жүйелерінің мәні, түрлөрі және сайлау жүйелерінің қазіргі концепцияларымен білім алушыларды таныстыру,
- қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси партиялардың түсінігі, мәні мен қызметтерін түсіндіру,
- қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстардың орны мен рөлін анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұраптартары:

3. Саяси партиялар: түсінігі, мәні, белгілері мен қызметтері. Саяси партиялардың типологиясы. Партиялық жүйенің қазақстандық үлгісі.

4. Қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстар мен бірлестіктердің пайда болуы және эволюциясы. Қазақстандық қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі.

5. Лоббизм. Мұдде топтары: түсінігі, қызметтері, типологиясы. Саясаттағы қысым топтар.

5. Пәннің сөнғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Ауызша сұрау

1 тапсырма

"Дұрыс" немесе "дұрыс емес" деген тұжырымдарға түсініктеме берініз:

1. Сайлау-бұл түпкілікті шешім қабылдау үшін жалпыхалықтық дауыс беру кез келген мемлекеттік мәселе.

2. Сайлау науқаны-бұл мемлекеттің іс-шаралары сайлауды ұйымдастыру және өткізу.

3. Референдум-азаматтардың саяси қатысуының негізгі нысаны билік органдарын қалыптастыру бойынша.

4. Электорат - бұл дауыс беру арқылы халықтың саулнамасы өзі тұратын аумақтың тиесілігі, қандай-немесе мемлекетке

5. Плебисцит-бұл сайлауда дауыс беретін сайлаушылар контингенті.

6. Сайлау жүйесі-ережелер мен әдістердің жиынтығы билік органдарының құрылуы.

7. Мұндай сайлау жүйесі мажоритарлық деп аталады партиялық тізімдер бойынша дауыс беру жүзеге асырылатын кандидаттарды партиялар арасында бөлү катаң берілген дауыстар санына пропорционалды.

8. Бара-бар жүйе кезінде кандидат сайланды деп есептеледі, заңда көзделген көпшілік дауыс жинаған.

9. Пропорционалды сайлау жүйесі Австрия, Бельгия, Греция, Германия, Швейцарияда қолданылады.

10. АҚШ-та, Англияда мажоритарлық сайлау жүйесі қабылданды, Франция, Жапония.

11. Сайлау-өкілді демократияның тетігі.

12. Референдум-бұл тікелей (тікелей) механизм демократия.

2 тапсырма

Тарихтағы алғашқы референдум қай елде өтті?

А) Ұлыбритания;

Б) Швейцария;

в) АҚШ;

г) Франция.

3 тапсырма

ҚР Парламентіне сайлау қандай сайлау жүйесі бойынша жүзеге асырылады?

1) мажоритарлық;

2) пропорционалды;

3) аралас бойынша.

4 тапсырма

Қазақстан азаматтары қай жастан бастап сайлау құқығына ие болады?

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 31 беті

- 1) 14 жастан бастап;
- 2) 21 жастан бастап;
- 3) 18 жастан бастап.

Тапсырма 5

1. Дауыс беру партиялық тізімдер бойынша жүзеге асырылатын және кандидаттарды партиялар арасында бөлу берілген дауыстар санына қатан пропорционалды болатын сайлау жүйесі:

  - a) мажоритарлық;
  - b) аралас;
  - v) пропорционалды;
  - g) шартты.

2. Сайлау жүйесі мен сайлауды бақылау институты қай бағытта және қандай жолдармен жетілдірілуі керек?

Тапсырма "ми шабуылы"әдісімен жүзеге асырылуы мүмкін. Егер білім алушылар арасында сайлауды бақылаушылар тобының мүшесі немесе сайлау штабының белсендісі болса, онда оның есебін тыңдал, одан әрі пікірталас түрінде баяндаманы талқылауды үйімдастырган жөн.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауга арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Ауызша сұрау /чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапатаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қары мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жана бұынга арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; КР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; КР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Карапай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

- 1.Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
- 2.Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 32 беті

4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Қошбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесінің ерекшеліктері қандай?
2. Арапас сайлау жүйелері қандай?
3. Саяси партиялардың мәні мен қызметтері қандай?
4. Қазақстанның қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі қандай?

№13 сабак

1. **Тақырыбы:** Саяси мәдениет, саяси мінез-құлық және саяси қатысу. Сана мен ойлаудың жаңа үлгісін әзірлеу: олардың Қазақстан Республикасында жүзеге асуының негізгі стратегиялары мен бағыттары
2. **Мақсаты:** Қазақстан Республикасында негізгі стратегиялар мен оларды іске асыру бағыттарын, сана мен ойлаудың жаңа моделін әзірлеу механизмін сипаттау.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар		40 беттін 33 беті

3. Оқыту міндеттері:

- саяси мәдениеттің түсінігі мен қызметтерімен таныстыру,
- саяси сана мен саяси идеология түсініктерімен түсіндіру,
- қазіргі негізгі саяси идеологиялармен таныстыру,
- Казақстан Республикасындағы сана мен ойлаудың жаңа үлгісінің стратегиясын түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұраптартары:

1. Саяси мәдениеттің түсінігі, мәні, құрылымдық компоненттері мен қызметтері. Қазақстан Республикасындағы саяси мәдениет – қазіргі жағдайы мен даму үрдістері.
2. Саяси әлеуметтену: мәні, кезеңдері, үлгілері мен факторлары. Саяси мінез-құлыш пен саяси қатысу – түсінігі, негізгі теориялары, жіктелуі.
3. Қоғам мен саясаттағы идеологияның пайда болуы, алатын орны мен рөлі.
4. Саяси идеологияны анықтаудағы түрлі әдістер.
5. Қазіргі негізгі саяси идеологиялар: либерализм, консерватизм, марксистік дәстүр мен халықаралық социал-демократия.
5. Ұлттық рухты сактау және Қазақстан Республикасын болашақ дамуының ұлттық үлгісін құру.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

1 тапсырма. Тақырып: қазіргі саяси көзқарастар (сол, он, центристер)

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы 4 адамнан 3 команда құру. Әрбір команда өзінің идеологиясымен/бағдарламасымен/философиялық идеяларымен саяси институт (партия, ықпал ету тобы, Президенттікке кандидаттың сайлауалды штабы және т. б.). Әрбір команда мақсаттарды, құндылықтарды, идеологияны, мемлекеттік құрылымға көзқарасты, саяси бағдарламаның негізгі тармақтарын және т. б. анықтау қажет.

Командаларды қоргауга (көпшілік алдында сөйлеуге) дайындауға 50 мин. бөлінеді.

Дайындық аяқталғаннан кейін команда өз тобын таныстыратын көшбасшыны ұсынады.

Команда көшбасшысының жеке, команданың идеалдарына, өмірбаянына сәйкес болуы керек.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Шағын топпен жұмыс/ тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапатаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ КР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рұхани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рұхани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.

ОҢТҮСТІК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 34 беті

10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..

11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Қошбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Карапатаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 35 беті

5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси сана түсінігі, функциялары, формалары мен деңгейлері қандай?
2. Қоғам мен саясаттағы идеологияның алатын орны мен рөлі қандай?
3. Қазіргі негізгі саяси идеологиялар қандай?
4. Қазақстан Республикасындағы сана мен ойлаудың жаңа үлгісінің стратегиясының мәні неде?

№ 14 сабак

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары. Саяси шиеленістер мен дағдарыстарды шешудің мәні, түрлері мен жолдары

2. Мақсаты: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары, саяси шиеленістерді шешу түрлері мен жолдарын зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды Саяси модернизацияның түсінігі, мақсаты, оның негізгі сипаттарымен таныстыру,
- Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам туралы түсінігін қалыптастыру,
- 5 президенттік реформаның мәнін түсіндіру,
- саяси шиеленіс түсінігі, қызметтері мен типологиясымен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
2. Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам.
3. 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заңың үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
4. «Қазақстан-2050 Стратегиясы» ҚазақстанРеспубликасының саяси бағытында. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің ең дамыған отыз мемлекеттің қатарына енуі.
5. Шиеленіс әлеуметтік құбылыс ретінде. Саяси шиеленістер, олардың мәні, конструктивті және деструктивті қызметтері.
6. Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың типологиясы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабакта қорғау тапсырмасын алады:

1. Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
2. Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам.
3. 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заңың үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
4. «Қазақстан-2050 Стратегиясы» ҚазақстанРеспубликасының саяси бағытында. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің дамыған отыз мемлекеттің қатарына енуі.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауга бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Шағын топпен жұмыс / тесттілеу, ауызша және жазбаша тапсырмалар орындау чек парагы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 36 беті

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училишелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР деңсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уйтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училишелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
- 7.Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
- 8.Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контекsti мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 37 беті

9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Карапаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси модернизацияның мақсаты қандай?
2. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары қандай?
3. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудагы 100 нақты қадам мазмұны қандай?
4. 5 президенттік реформаның мазмұны неде?
5. Саяси шиеленістер түсінігі мен мәнін қалай анықтайсыз?
6. Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың қандай қызметтері мен типологиясын білесіз?

№15 сабак

1. Тақырыбы: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлер
2. Мақсаты: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлерін зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды әлемдік саяси үдерістердің жаһандануымен таныстыру,
- қазіргі заманың жаһандық сын-қатерлері туралы түсініктерді қалыптастыру;
- білім алушыларды Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттарымен таныстыру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлемдік саясат және әлемдік үдеріс.
2. Халықаралық қатынастар түсінігі және негізгі субъектілері.
3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістері.
4. Әлемдік саяси үдерістердің жаһандануы мен қазіргі жаһандық қауіп қатерлер.
5. Қазіргі халықаралық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан.
6. Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттары.

5. Пәннің соңғы ОН кол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Тапсырма: келесі ұйымдар бойынша баяндама дайындау қажет (баяндама келесі ақпаратты қамтиды: құрылған күні, негізгі мақсаттары мен міндеттері, қатысушылар, ұйымның қызметін реттейтін нормативтік құжаттар, іске асырылған жобалар немесе соңғы онжылдықтың маңызды шешімдері; бірінші және қазіргі басшының қысқаша өмірбаяны):

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 38 беті

1. Еуропалық экономикалық қоғамдастық (БЭЖ),
2. Мұнай экспорттаушы елдердің үйимы (ОПЕК)
3. Солтүстік Атлант Шарты Үйимы (НАТО),
4. Біріккен Үлттар Үйимы (БҮҮ).
6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.):** Шағын топпен жұмыс / чек парагы арқылы бағалау
7. **Әдебиет:**

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Карапаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колledgeріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық .- Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікерова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГІОУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Үлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Үлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колledgeріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Дашибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
- 3.Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. К. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. К. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
- 4.Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quest of Judaism.Christianity and Islam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Үлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
- 5.Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ф. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
- 6.Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Үлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с

ОНТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	39/11-
Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар	40 беттін 39 беті

7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 1. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2667>
2. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1800>
3. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария»университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/book/1151746>
4. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 8566. -ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/book/1169728>
5. Биекенов К.Ү., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен баламалар: Алматы. Эверо, 2020 ж.- 400 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/108/

8 Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Әлемдік саяси үдеріс түсінігі мен мәнін қалай анықтайсыз?
2. Жаһандық қауіп - көтерлер не туралы білесіз?
3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістерін қалай сипаттайдысыз?
4. Қазақстанның халықаралық қатынастар жүйесіндегі орны қандай?

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы

Тәжірибелік сабактарға арналған әдістемелік нұсқаулар

39/11-
40 беттің 40
беті